

“UKRAINIAN LABOR NEWS”
Printed and published weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.
Subscription per year \$4.00
Telephone: J 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ”
газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.
Видатки Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман. Ю. Лодьчак, голова.
Передплата на рік \$4.00
Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

ЗНАМЕННИЙ ПОКАЗЧИК.

Вибір до французького парламенту двох послів комуністів з другого виборчого округу міста Парижу — це дійсно показник. Ці вибори були спеціально заряджені для заповнення двох опорожнених місць послами республіканцями, які померли. У виборах, що відбулися пару тижнів тому назад, націоналісти здобули найбільше число голосів, їх було 47,000; комуністи здобули 37,000 а так звані радикали і соціалісти здобули тоді 30,000. Ці вибори були безрезультатні й заряджено було нові вибори. Завдяки натиску радянських комуністів, які відкупилися на заклик комуністів що до створення єдиного фронту проти фашистських (націоналістичних) елементів, лідери тієї групи (Соціалістичної Партії) були змушені відати до свого членства заклик голосувати на комуністів. Вислід цього був такий: 62,190 голосів було віддано за комуністичних кандидатів проти 61,620 за реакцію. Саїд підкреслює те й ту обставину, що другий виборчий округ Парижу вкочає фінансовий центр Парижу і що чотири “варди” віддали свої голоси консерватам, але помімо цього все-ж такі голоси робітничих центрів заповнили побіду для комуністів. Мажорит факт цих виборів завжди перед очима, реакціонери — всі ці Бріанси, Пуанкари, Каїо, Еріо та інші герої французької буржуазії — робітництву мають все, що в їх силі, щоб ушкодити випробуванню сили комуністів по цілій Франції. Тепер, більше як коли вночі, підосмітяться отверті і скриті домагання за встановленням реакційної диктатури. Витворюється ситуація, де рішення акція немнуча. Для комуністів Франції ці вибори значать багато. Вони означають, що великі сумніви, що війна та її наслідки, окупація Рурици, довгий період фінансового клопоту, коли то франк все котиться в долину, до того-ж безнастанні міністерські кризи, відкриття огидного диктатуру воєнної камарілі в Сирії та Мароко — все це створило певний революційний сентимент. У Франції нааривають надзвичайні події. Співвідношення сил ярко позначились: реакція проти поступу, пролетарят проти буржуазії за свою диктатуру. Капіталісти Франції показали, що вони знають, що робити: затримати теперішній стан річей за всяку ціну. Робітники Парижу, тай цілої Франції, маючи за собою такий показчик своєї сили, як недавні вибори в Парижу, рівнож знають, що робити. Французька Компартія, під проводом Комуністичного Інтернаціоналу, виконає свою історичну місію з честю. Про це не може бути двох думок.

“НЕПОЛІТИЧНИЙ УРЯД”.

От чудасія сталася в Чехословаччині. У ній прийшов до політичної влади “неполітичний уряд”. Так каже телеграма, виврапо каже: “новий кабінет є неполітичний”. Це дійсно “новий”. Бо до цього часу ніхто в світі не чув ще такого дива, щоб на чолі капіталістичної державної політики стояв неполітичний уряд. До чого часу навіть буржуазні економісти казали, що уряди в капіталістичних державах є нічим іншим, як політичними органами капіталістів. А от в Чехословаччині тепер “уряд неполітичний”. Прем’єром його є якийсь Чернога. Міністром закордонних справ є Едуард Бенеш... А вже-ж, той самий Бенеш, якого капіталістична преса палила найвидатнішим капіталістичним політиком в Європі. До того нового “неполітичного уряду” крім Бенеша увійшли також інші політики зі старого уряду. І не дивлячись на те, уряд проте “неполітичний”. І той “неполітичний уряд” буде керувати міжнародною і внутрішньою політикою Чехословаччини. Бувають же часом капіталістичні телеграфічні агенції в такім гуморі.

КОГО Й ЯК СУДИТЬ КЛАСОВИЙ СУД.

Демократія каже, що в її державах суди безсторонні, що вони однаково карають всіх винних. Недавно ми подавали за американськими буржуазними газетами думки визначних людей такі з самої демократії, як от шінкаговського адвоката Кларенса Дарова, який заявив в пресі, що американські суди карають не тих злочинців, що обкрадають банки з середини, але тих, що обкрадають їх з-зовні. Цей адвокат, а також група американських поступових письменників заявили, що в Злучених Державах не карають смертю людей високого соціального положення, хоч вони на основі закону “око за око, зуб за зуб” на це заслуговують, але карають людей бідних. Отже самі сторонники демократії кажуть, що в Злучених Державах закон, що карає на смерть, є класовим законом. Але ось ми переходимо в країни європейської демократії. Правда, одна з них є вже країною фашистської диктатури. Тільки-ж суди, як кажуть нам знавці отого судового права, навіть під ріжкими видами капіталістичної диктатури зникають всесторонніми, незалежними. Навіть в царській Росії над найвищою судовою управою стояв напис: “Творите суд правий, милостивий і равний для всіх”. Скільки в ному було той правоти та милости, на скільки він був однаковий для всіх, про-це говорять нам сибірські каторги, Шігельбург, Петропавловка й каземати інших тюрем. Але ми от недавно читали в газетах, що у Львові засудже-

но на кару смерті українського жовіра польської армії Миколу Філаса. Засуджено його за те, що він з’організував комуністичну ячейку в польській армії, тобто, з’організував в армії гурток жовірів в комуністичну групу. Потім вже в суді причепили Філасові щось кільканайцять державних зрад, бунти, а навіть крадіж зброї — так бодай казав на суді провакатор. На ділі-ж Філас нікого не вбив, лише провадив комуністичну пропаганду. І за це його засуджено на смерть. Місяць пізніше засуджено в Італії вбивців соціалістичного посла “Маттеоті. Але дерше про саме вбивство. Фашисти рішили усунути з парламенту особу, що критикувала уряд Муссоліні. Вони напали на посла Маттеоті, завезли в ліс й там брунтально замордували та закопали в землю. На суді викрилися всі подробиці ганебного морду. І що-ж? З п’ятих вбивців двоє вже увільнено, а троє вийдуть на волю в червні. Суд засудив трох вбивців по 5 літ, 11 місяців і 20 днів кожного. Але зараз же їм дали королівську амністію й засудженням до 1 року, 11 місяців і 20 днів кожного. Потім їм зараховано час, що вони сиділи до суду, і в червні випустять їх на волю. А двоє просто звільнено таки в суді. Це за вбивство посла... соціалістичного. Отже, що робить класовий суд? Робітника, що організував комуністичну групу, судять на смерть, а вбивців, що замордували посла — випускає на волю. Демократична преса дуже кричить на Радянський Союз за те, що він встановив класовий суд. А хіба-ж повище наведені приклади не показують нам, що буржуазних державах також класовий суд? Показують аж надто визрно.

ЕКОНОМІЧНІ ЗАМІТКИ.

Зліквідування “ножиць”. Зліквідування “ножиць” нитими зисками за минулий рік. “Мочуел Ашуренс Ко.” зробила \$3,796,728 чистого зиску, на \$296,724 більше торічного і признає, що “цим вдалося побити рекорд всіх попередніх зисків”. “Грейт Вест Лайф Іншуренс Ко.” мала чистого зиску \$4,000,000. “Сон Лайф Ко.” збільшила свої зиски \$6,530,000, тоді як “Краві Лайф Іншуренс Ко.” тишиться зростанню в сумі \$158,713. Подібні факти можна продовжувати в безконечності. Моргаліевої і позичкової компанії зробили знаменитий бізнес. “Нейшенал Трост Ко.” спромоглась зробити чистого зиску \$375,695, а її президент, сер Джозеф Фавіт, признає, що моргаліевої фарми заходу вивезують добре. Крім неї є ще “Кеніада Перманент Моргаліе Ко.” з чистим зиском \$946,167, тоді як “Нейшенал Трост Ко.” збільшила свої зиски до \$375,693! З 25 моргаліево-вих компаній, друкуючих свої звіти, всі показують значне збільшення зисків. Чергові банки також спромоглись зробити значні зиски, чистий прибуток їх за 1925 р. збільшився до \$18,919,560. Подібні дані можна ще наводити, щоб показати, що фармери з прерії зносили чимраз більші суми в скрині моргаліево-вих акуд, і що вони похвально ліквідували, чи пробували ліквідувати моргаліе і довги. В результаті цієї економічної тенденції помітно більшу певність серед фармерів: зміщення їхніх власницьких поглядів і рішучий зворот в право. Г. М. Б.

СКАТ НІРІНГ І ЛІДЕРИ О.В.Ю.

Генеральний штаб від “One Big Union Bulletin Football Ballot”, щоб направити свою пошарпану об’юніційно-футбольну мораль, спровадив недавно до Вінніпегу відомого американського марксівського економіста професора Ската НІРІНГА, який з рамени цієї організації вилговис в Вінніпегу рад лекцій. Кожна його лекція була рішенням по ліцї тих, які його спровадили. В кожній своїй лекції підкреслював він, що тепер у всіх краінах тільки комуністи є єдиною люди, що відкрито, безкомпромісно, й правдиво борються проти визиску й класової несправедливости капіталістичного ладу, і ті самі комуністи, про-ти яких Боб Роселл зі своїми футбольними розселенятами так репетує в “О. В. Ю. Bulletin”. В кожній своїй лекції Скат НІРІНГ підкреслював в питомий йому спосіб конечність єдиного фронту всіх трейд-юніїв для успішної боротьби з централізованим капіталом, що веде шалений наступ на робітництво у всіх галузях індустрії, пояснював потребу отого єдиного фронту трудя-

щих можна вговорити, засолодити. Скат НІРІНГ є людиною, що жє власним розумом. Знає він прекрасно, що не О.В.Ю. збирала так численну громаду людей на його митинги, але його власне імя. Нейхай-би ціла фут-болна гвардія навіть розперізуочилась аргітувала проти митингу Ската НІРІНГА, то все одно саля була-б заповнена. Видно, що з близького знайомства з лідерами О.В.Ю. Скат НІРІНГ пізнав, що це за люде, бо виїхавши з Вінніпегу, ані словом ніде не згадав, що такі люде існують на світі. Чого не витримали й такі заверещали лідери О.В.Ю. в своєму органі проти Ската НІРІНГА. Правда, приключку найбільш зовсім іншу, а саме, що Скат НІРІНГ, повернувши до Злучених Держав, сказав, що юніі західної Канади не є такі консервативні, як на сході й які є за незалежністю західної Канади. Ос за це й вчепилися лідери з О.В.Ю. Ската НІРІНГА та на-

ЧЕРВОНА УКРАЇНА СВОМУ КОБЗАРЕВІ.

Дня 12. березня 1926. відбулося в Полтаві відкриття пам’ятника Т. Г. Шевченкові. В харківських “Вістях” читаємо вражіння діястського кореспондента з того величного свята, які ніще наводимо досліпно. Сила блискучих, яскравих контрастів з минулим ціла і брєна підчас відкриття пам’ятника Т. Г. Шевченкові в Полтаві 12. березня ц. р. Воїстину це було свято тих, у кого розкувалася невольничі руки і високо й вільно повсталла огнева переможна думка творців нового життя, плугатарів оновленої землі. В 1-й годині всі вулиці біля Полтавського Історичного Музею густо вкрилася лавами робітників, червоноарміїців, делегатами від профспілок, нотавном чоловіків, жінок, дітей, переважно селян. Ростаувалися, стаї. Тисячі очей дивилися на залізо-бетонний монумент великого поэта і генія передреволюційних блискавиць. Півторі години відбувалось свято — привітання, короткі промови представників ЦК КП (б)У, ВУЦВК, Селянського Інтернаціоналу, Наркомосу, робітників-залізничників, науковців, робітників, пролетарських письменників, Червоної армії, урочисті співи “Інтернаціоналу”, “Заповіту”, кантати, народних пісень у виконанні 600-голосового об’єданого хору дунаї в повітрі. В стилій промові тов. Шліхтер пояснив значення Шевченка, як поэта-революціонера і українського генія. Представник Червоної армії, вітаючи пролетарят і селянство Полтавщини, зазначив, що саме та дивізія, іменем якої він вишановує пам’яті Шевченка, перейшла Оренбурзькі степи й Орські піски, де томився Шевченко в неволі сальдаччини і вимела звідти все царське, поміщицьке сміття. Шевченко був, є і буде наш. В поетичних творах Шевченкових посіяні зєрна тієї науки, що й тепер вирощують радянські науки сили. Ми будемо пам’ятник Шевченкові, відчинивши браму в соціалізм. Оце ті, далеко не всі, коротенькі мотиви, що брєніли в промовах представників всіх організації.

“НА ЗЕМЛІ МИР І... БЛАГОВОЛЕНІЄ”.

Як вам капіталістична преса співає нудну, брехливу пісню “мир на землі, в чоловічєх благоволеніє”, то тоді не забувайте собі нагадати цей факт: з 1878 по 1914 р. Європа залишалась чотирма цілком мирними роками. В рєшт-ж цього періоду були більш або менші війни. Коли-ж поглянемо на рекорд повоєнний, то побачимо, що після війни 1914 р. — війни, що “мала покласти край всім війнам”, тягнєтсь безперервний ланцюг нових війн, починаючи від нападів на радянську революцію і кінчаючи мароканською та сирійською війнами. Але Скат НІРІНГ не з тих, яких можна вговорити, засолодити.

ТРИ РОКИ.

Харківські “Вісти” з 14. березня вмістили слідуючу передовицю в третьої рішучіх вiданнях Галичини шляхетської Польщі: Сьогодні починається вже четвертий рік, як шляхта польська через грабійницьку організацію європейського імперіалізму — Лігу Націй — “фіксувала свій східний кордон”, пограбувала, просто кажу, територію Галичини. Але протягом усіх цих трьох років наслідниця постанови Ліги Націй не дїдалась ратифікації. Людність Галичини весь час провадила політику найрішучішого опору змаганню шляхетських окупантів закорінитися в Галичині, як в знаній владі. Опір цей коштував, коштує та ще й коштуватиме людности Галичини великих жертв. Тільки системою кривавого терору, розстрілів і взіниць утримували окупанти свою владу. Але опір не втавав. Звичайно, не весь український люд Галичини вивинив однакову активність в здійсненню цього опору. Угодовські елементи, вся ота безнадійна, здебільшого — клятвопопійського походження, інтелігенція трималась опозиції тільки змущена до того активнореволюційним фронтом галицького робітництва й селянства. Але нині, втомившись лицейством, вона покидає стійкий трудовий люд і готує угоду його, — угоду з окупантами. Принаймі, ця юдина робота велась до останнього моменту, коли акт 14. березня 1923 року ще здався їй непорушним. Тепер-же, коли саме життя Ліги Націй в звязку з цілою низкою конфліктів з приводу майбутнього вступу Німеччини в Лігу, стало під питання, коли Льюкарно приносить перші перспективи на новий вїтти, коли Франція вже не гегемон у Європі, коли кордони Польщі знову стають річково проблематичною, — не виключено, що галицька інтелігенція частинно не піде на угоду з Польщею, знову заєсте свою “вірність” трудовому людові Галичини в його неугавній боротьбі за окупацію. Роля цієї частини української галицької інтелігенції обективно знову буде зрадничкою, скільки вона маніжить трудові маси всякими — перспективами сподіванками на зміни в Європі та присиплятиме свідомість і активність мас. Тим вона тільки вірно прислужуватиметься тієї частині українського національного обєднання в Галичині, що є вже зародком української галицької буржуазії і тому веде рішучий курс на угоду з польською буржуазією і державою. Галицькі трудові маси повинні бути готові до всяких зізгаїв у політиці галицькою українських націоналістичних партій. Робітництво й селянство Галичини пройшло, однак, ґрунтовну науку трьох років окупації, наглядюлось до схочу на безплідну гру цих партій і, очевидно, не пїймається знову на гачок націоналістичних гасел. Вони зорієнтуються на власні, тільки на власні сили під керівництвом Комуністичної Партії Західної України, що не кидала, свій трудовий люд і в найтяжчі моменти, та на тиїсний, братерський союз з робітниками й селянами самої Польщі. Бо тільки це — один-одніснийк правдивий шлях одного разу —скасувати наслідницький акт 14. березня 1923 року. ПРАВЛЯТЬ ДЕСПОТИЧНО НА ОСТРОВІ САМОА. Гонолулу, Гавайські Острови, 29. березня. — Лорін Терстон, бувший гавайський пред-ставник у Злучених Державах, виступив з публичним закликом проти американського уряду, що він поводитись деспотично з тубільцями населення острові Самоа. Злучені Держави позбавили населення острові всякого впливу в політичних справах і правлять ним після своєї волі й своїх інтересів.